

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0102341 การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน 3(2-2-5)

Sustainable Community-based Tourism

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน
และคำอธิบายรายวิชา

0102341 การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน
Sustainable Community-based Tourism

3(2-2-5)

ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประเภทของการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัฒนาการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน วิเคราะห์แนวทางและรูปแบบการประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน และการเปรียบเทียบการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการท่องเที่ยวกระแสหลัก ฝึกปฏิบัติและวิเคราะห์กรณีศึกษา

Definitions, scopes, significance, types of tourism and community- based tourism, development, concepts and theories relating to community- based tourism. Analysis of approaches and models for sustainable community tourism operations. processes on promotion and development for sustainable community- based tourism; comparison of community-based tourism and mass tourism. Practice and analysis of case studies.

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☒ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.ภัทร ยืนยง

อาจารย์ผู้สอน อ.ดร.ภัทร ยืนยง

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคการศึกษาปลาย

5. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

6 กรกฎาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 เพื่อให้นิสิตสามารถอธิบายความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประเภทของการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัฒนาการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้

1.2 เพื่อให้นิสิตสามารถ วิเคราะห์แนวทางและรูปแบบการประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กระบวนการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน เปรียบเทียบการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการท่องเที่ยวกระแสหลัก โดยใช้กรณีศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เพื่อให้นิสิตสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนากประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยฝึกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

1.4 เพื่อให้นิสิตสามารถ แสดงออกถึงเจตคติที่ดีต่อการประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เป็นรายวิชาใหม่ ที่มีการเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องและส่งเสริมนโยบายของมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นมหาวิทยาลัยนวัตกรรมสังคม และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยให้นิสิต สามารถใช้องค์ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมสังคมการเป็นผู้ประกอบการที่เข้าใจการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อหนุนเสริมเศรษฐกิจฐานรากและการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- อาจารย์ประจำรายวิชาแจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อและชั่วโมงการให้คำปรึกษา (Office Hours) โดยจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ณ ห้อง 13325 (ห้องพักอาจารย์) อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
1	แนะนำรายวิชา แนวคิดพื้นฐาน รากฐานและความหมายของ CBT และความยั่งยืน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว - ความหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน - องค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน - หลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2	2	บรรยายสรุปและระดมสมอง: นิยาม CBT, Ecotourism, Mass Tourism และหลักการ Triple Bottom Line (TBL) กิจกรรม: ให้นิสิตทำ Mind Map แสดงความสัมพันธ์ของนิยามต่าง ๆ	ประเมิน Mind Map และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
2	พัฒนาการและประเภทของ CBT ในบริบทไทยและอาเซียน - กำเนิดและพัฒนาการการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ประเภทของการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ขอบข่ายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ความสำคัญและประโยชน์ของการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ข้อควรคำนึงในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน - ผลกระทบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2	2	กรณีศึกษาเปรียบเทียบ: วิเคราะห์ CBT 3 รูปแบบ (เช่น ชุมชนเน้นวัฒนธรรม, ชุมชนเน้นนิเวศ, ชุมชนเน้นเศรษฐกิจ) และจำแนกประเภทตามกรอบของประเทศไทย	ประเมินความเข้าใจในความแตกต่างของประเภท CBT)	อ.ดร.ภัทร ยืนยง

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
3	ทฤษฎีการพัฒนา CBT: จากแนวคิดสู่ปฏิบัติการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตลักษณ์การท่องเที่ยว	2	2	อภิปรายกลุ่ม (Group Discussion): วิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น Alternative Tourism Theory และ Participatory Development Theory สื่อ: บทความวิชาการสำคัญ 2-3 ชิ้น	ประเมินคุณภาพการอภิปรายและการเชื่อมโยงทฤษฎี	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
4	แก่นแท้ความยั่งยืน: การเปรียบเทียบ CBT vs. การท่องเที่ยวกระแสหลัก การประกอบการและการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน - การเปรียบเทียบการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการท่องเที่ยวกระแสหลัก - จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2	2	Debate: หัวข้อ "CBT เป็นทางเลือกเดียวที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนจริงหรือไม่?" สื่อ: ภาพถ่าย/วิดีโอเปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวก/ลบของการท่องเที่ยว 2 รูปแบบ	ประเมินความสามารถในการเปรียบเทียบและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
5	การวิเคราะห์ Stakeholders และการมีส่วนร่วมที่แท้จริง	2	2	Workshop: Stakeholder Analysis: ใช้กรณีศึกษาชุมชนสมมุติ ฝึกวิเคราะห์อำนาจและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Power/Interest Grid) และออกแบบกระบวนการมีส่วนร่วม	ประเมิน Power/Interest Grid และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
6	รูปแบบการประกอบการและห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ CBT	2	2	Workshop: วิเคราะห์และวาดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ CBT ที่แตกต่างจาก Mass Tourism เน้น	ประเมินคุณภาพของแผนผัง Value Chain และการวิเคราะห์ Equity	อ.ดร.ภัทร ยืนยง

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
	กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน - แนวทางและรูปแบบการประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน			การวิเคราะห์ การกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม (Equity)		
7	กระบวนการส่งเสริมและพัฒนา: จากทรัพยากรสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน - องค์ประกอบของความสำเร็จในการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน - กระบวนการในการเตรียมความพร้อมชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน - กรณีตัวอย่างชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2	2	Workshop: Product Development: ใช้ข้อมูลชุมชนสมมุติ ฝึกการออกแบบ "ประสบการณ์" ใหม่ โดยอิงจากทรัพยากรท้องถิ่น (Authenticity) และตอบโจทย์ความต้องการของตลาดเฉพาะ (Niche Market)	ประเมินความสร้างสรรค์และความสมเหตุสมผลของผลิตภัณฑ์ใหม่	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
8	การสอบกลางภาค: ประเมินความเข้าใจเนื้อหา	2	2	ข้อสอบข้อเขียน: ปรนัย, อัตนัย, การเปรียบเทียบแนวคิด/ทฤษฎี และการวิเคราะห์กรณีศึกษา	คะแนนสอบกลางภาค	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
9	PBL Project Kick-off: การวินิจฉัยปัญหาความยั่งยืน	2	2	Project Planning: กลุ่มเลือกชุมชนเป้าหมายจริง และกำหนด โจทย์ PBL ที่เน้นความยั่งยืน (เช่น ปัญหาขีดจำกัดการรองรับ, ปัญหาการจัดการผลประโยชน์)	ประเมินความชัดเจนและความซับซ้อนของโจทย์ PBL	
10	เครื่องมือในการพัฒนา: การประเมินขีดจำกัดการรองรับ (Carrying Capacity)	2	2	Workshop/Simulation: ฝึกการคำนวณและวิเคราะห์ Carrying Capacity เชิงสิ่งแวดล้อมและสังคมสำหรับกิจกรรมท่องเที่ยว เน้นการตัดสินใจเชิงบริหารเพื่อความยั่งยืน	การประเมินโดยเพื่อน: คะแนนจากการให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
11	การออกแบบเครื่องมือศึกษา เพื่อความยั่งยืน (Monitoring & Evaluation)	2	2	Workshop: ออกแบบชุดคำถามสัมภาษณ์/แบบสังเกตการณ์ เพื่อประเมินผลกระทบทางสังคมและ	ประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของเครื่องมือ	อ.ดร.ภัทร ยืนยง

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
				สิ่งแวดล้อมของ CBT (โดย อิงจากโจทย์ PBL ของกลุ่ม)		
12-13	การปฏิบัติภาคสนาม (Fieldwork): การเก็บข้อมูล	2	2	Fieldwork/Virtual Fieldwork: ลงพื้นที่/เก็บ ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ สถานการณ์ตามโจทย์ PBL (การสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ, การ วิเคราะห์การจัดการ สิ่งแวดล้อม)	ประเมินรายงาน ความคืบหน้าและ ข้อมูลที่เก็บได้	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
13	การสังเคราะห์ข้อมูลและการ กำหนดแนวทางการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน	2	2	Workshop: Synthesis: นำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และ สังเคราะห์เพื่อจัดทำ "แนว ทางการพัฒนา/แก้ไขปัญหา อย่างยั่งยืน" ที่สอดคล้องกับ หลักการ	ประเมินคุณภาพการ สังเคราะห์ข้อมูล และแนวทางที่ นำเสนอ	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
15	Final Project Presentation: การนำเสนอแนวทางการพัฒนา CBT อย่างยั่งยืน	2	2	Final Presentation: นำเสนอผลการวิเคราะห์ ปัญหาและการเสนอ แนว ทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อคณะกรรมการ/ชั้นเรียน	ประเมินโครงงาน และการนำเสนอ	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
16	วงอภิปรายสะท้อนผล (Reflection Circle)	2	2	Reflection Circle: อภิปรายหัวข้อ "ความ รับผิดชอบของนักพัฒนาต่อ ชุมชน" และ "เจตคติที่ดีต่อ ความยั่งยืน" สรุปสิ่งที่ได้รับ	ประเมินการแสดงผล การสะท้อนผลการ เรียนรู้	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
17		สอบปลายภาค				
18						
รวม		30	30			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☒ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน

- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- การตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม - ความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน - ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - พฤติกรรมการเรียนและการสอบ	- สังเกตการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมผู้เรียน - จำนวนชิ้นงานที่ส่งตามกำหนดเวลา - แบบบันทึกการเข้าเรียน	1-16	10
2	- ประเมินความสามารถด้านการคิดของของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ ในประเด็นเนื้อหา ดังนี้ - พัฒนาการและประเภทของ CBT ในบริบทไทยและอาเซียน - แก่นแท้ความยั่งยืน: การเปรียบเทียบ CBT vs. การท่องเที่ยวกระแสหลัก - การสะท้อนผล (Reflection Circle)	งานบุคคล - ประเมินความสามารถในการเปรียบเทียบและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล - ประเมินความเข้าใจในความแตกต่างของประเภท CBT) - การประเมินเจตคติ: รายงานการสะท้อนตนเอง (Self-Reflection Report) เกี่ยวกับเจตคติที่เปลี่ยนแปลงไป	3,4,16	10

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
3	- ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ในแต่ละประเด็น ดังนี้ - แนวคิดพื้นฐาน รากฐานและความหมายของ CBT และความยั่งยืน - ทฤษฎีการพัฒนา CBT: จากแนวคิดสู่ปฏิบัติการ - พัฒนาการและประเภทของ CBT ในบริบทไทยและอาเซียน - แก่นแท้ความยั่งยืน: การเปรียบเทียบ CBT vs. การท่องเที่ยวกระแสหลัก - การวิเคราะห์ Stakeholders และการมีส่วนร่วมที่แท้จริง - รูปแบบการประกอบการและห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ CBT - กระบวนการส่งเสริมและพัฒนา: จากทรัพยากรสู่ผลิตภัณฑ์	สอบกลางภาค การประเมิน: ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย, อัตนัย, การวิเคราะห์กรณีศึกษา)	9	15
4	ประเด็นในการประเมินความสามารถของนิสิตในแต่ละด้าน ตามประเด็นดังนี้ - การวินิจฉัยปัญหาความยั่งยืน - การประเมินขีดจำกัดการรองรับ (Carrying Capacity) - การออกแบบเครื่องมือศึกษา เพื่อความยั่งยืน (Monitoring & Evaluation) - การปฏิบัติภาคสนาม (Fieldwork): การเก็บข้อมูล - การสังเคราะห์ข้อมูลและการกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน	งานกลุ่ม - ประเมินความชัดเจนและความซับซ้อนของโจทย์ PBL - ประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของเครื่องมือ - ประเมินรายงานความคืบหน้าและข้อมูลที่เก็บได้ - ประเมินคุณภาพการสังเคราะห์ข้อมูลและแนวทางที่นำเสนอ	9-15	45

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
	- การนำเสนอแนวทางการพัฒนา CBT อย่างยั่งยืน	- ประเมินโครงการและการนำเสนอ		
5	- ความสามารถในการสังเคราะห์ (Synthesis) และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision-making) โดยครอบคลุมเนื้อหาตลอดทั้งรายวิชา และเชื่อมโยงกับการทำโครงการภาคสนาม ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน กลยุทธ์การพัฒนามาตรฐาน CBT การติดตามประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (PDCA)	สอบปลายภาค การประเมิน: ข้อสอบ ข้อเขียน อัตนัย การวิเคราะห์กรณีศึกษา และการสะท้อนเจตคติ (Attitude Reflection)	17-18	20
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กรมการท่องเที่ยว. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย (ฉบับปรับปรุง). กรมการท่องเที่ยว.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.). (2564). **คู่มือการส่งเสริมการตลาดสำหรับชุมชนท่องเที่ยวตามมาตรฐาน**. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

กนกกานต์ แก้วนุช. (2564). **การจัดการท่องเที่ยวและการพัฒนาชุมชนการท่องเที่ยวภายใต้พลวัตโลก**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรีเมายด์ พับลิชชิง จำกัด.

กองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว. (2561). **คู่มือพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชน**. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน กองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว.

จุติมา บุญมี. (2567). **การท่องเที่ยวโดยชุมชน**. ตรัง: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง.

เจริญชัย เอกมาไพศาล. (2565). **การจัดการการบริหารของธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉันทธรณ์ คาวาซากิ. (2558). **การท่องเที่ยวชุมชน (Community Based Tourism)** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอมพันธ์.

ปวีณา งามประภาสม. (2562). **การจัดการท่องเที่ยวชุมชน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาฯ.

พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจ. (2553). **การท่องเที่ยวชุมชน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พจนา สวนศรี. (2550). **คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. เชียงใหม่: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ, สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน มหาวิทยาลัยพายัพ.

พจนา สวนศรี และสมภพ ยี่จ่อหอ. (2555). **คู่มือมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. เชียงใหม่: สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน มหาวิทยาลัยพายัพ.

พรรณิ พิมพันธ์ศรี. (2559). **การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (2548). **เอกสารประกอบการสัมมนา การท่องเที่ยววิเศษ การท่องเที่ยวชุมชน**. กรุงเทพฯ: มป.

รุ่งรวี จิตภักดี. (2566). **นวัตกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิลาสณี ธนพิทักษ์. (2568). **การจัดการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์รูปแบบผสมผสานร่วมกับผู้ประกอบการ ตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สมชาย สมหมาย และ ทศนีย์ สีสัน. (2562). **การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน**. สำนักพิมพ์สมมุติ.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสงขลา. (2560). **ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี: แอ่งเล็ก เชื้อคอิน จังหวัดสงขลา**. สงขลา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสงขลา.

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. (2561). **คู่มือการพัฒนา การท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อคนทั้งมวล (Community Based Tourism for All)**. กรุงเทพฯ: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (DASTA).

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2566). **คู่มือการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) Version 2.0**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) - DASTA. (2566). **เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน**. DASTA. UNDP Accelerator Lab ประเทศไทย. (2564). **คู่มือพัฒนานวัตกรรมทางสังคมเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ: UNDP Accelerator Lab ประเทศไทย.

ภาษาอังกฤษ

Amran Hamzah and Zainab Khalifah. (2009). **Handbook on Community Based Tourism “How to Develop and Sustain CBT**. Singapore: Asia-Pacific Economic Cooperation Secretariat.

Arjona, M. F. (2020). *Community involvement in Tourism development*. Society Publishing.

Bhartiya, S., Jimenez Ruiz, A. E., & Rudkouskaya, V. (Eds.). (forthcoming 2025). *Building Sustainable Tourism Communities: A Blueprint for the Future*. Routledge.

Butler, R., & Carr, A. (Eds.). (forthcoming 2024). *The Routledge Handbook of Tourism and Indigenous Peoples*. Routledge.

Caribbean Tourism Organization. (2019). **Community - Based Tourism (CBT) Enterprise Handbook**. N.P. Small Planet Consulting Inc.

Global Sustainable Tourism Council (GSTC). (2022). **GSTC Criteria for Destinations**. Retrieved from <https://dict.longdo.com/search/%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B3%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%94>.

Lee, T. H., & Jan, F.-H. (Eds.). (forthcoming 2025). *Handbook on Sustainable Community-Based Tourism: Planning, Management and Sustainability*. Edward Elgar Publishing.

Scherf, K. (Ed.). (2023). *Adventures in Small Tourism: Studies and Stories*. University of Calgary Press.

UNDP THAILAND.(2025). **Community - Based Tourism Social Innovation Playbook**.Bangkok: UNDP.

- United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2023). **Sustainable Tourism Development: A Global Report on Community-Based Tourism**. UNWTO.
- Vujicic, M. D., Kasim, A., Kostopoulou, S., Olmo, J. C., & Aslam, M. (Eds.). (2022). *Cultural Sustainable Tourism*. Springer.
- Walia, S. K. (Ed.). (2020). *The Routledge Handbook of Community Based Tourism Management: Concepts, Issues & Implications*. Routledge.
- Wiltshier, P., & Clarke, A. (2020). *Community-Based Tourism in the Developing World: Community Learning, Development and Enterprise*. Routledge.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

ThaiMOOC:

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) -

<https://lms.thaimooc.org/courses/course-v1:KMITL+KMITL014+2019/about>

มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน (Community Based Tourism Standard) -

<https://thaimooc.ac.th/courses/course-v1dasta001680/>

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ - <https://lms.thaimooc.org/courses/course-v1:HU+HU006+2019/about>

Coursera:Sustainable Tourism – promoting environmental public health -

<https://www.coursera.org/learn/sustainable-tourism>

UNWTO Tourism Academy:<https://www.unwto.org/education/online-education>

TAT Academy (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย):

การตลาดท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ

การบริหารการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

DASTA (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน - อพท.):

CBT Thailand - <http://cbtthailand.dasta.or.th/webapp>

GSTC (Global Sustainable Tourism Council):

Sustainable Tourism Online Course for Industry Professionals -

<https://www.gstc.org/sustainable-tourism-training/>

Udemy:

Sustainable Tourism Development - <https://www.udemy.com/course/sustainable-tourism-development/>

Learn Tourism:<https://learntourism.org/>